

Osvrt na knjigu prof. dr Mahmuda Aganovića

»Salmonidne vrste riba i njihov uzgoj«, izdavač IGKRO »Svjetlost« OOUR Zavod za udžbenike — Sarajevo — 1979. je prva sveobuhvatna knjiga iz oblasti salmonidnog uzgoja. Svojim sadržajem je veoma korisna i kao udžbenik za studente fakulteta ili srednjih škola i kao priručnik za sve stručne radnike u oblasti salmonikulture.

Uz historijski pregled uzgoja salmonidnih vrsta, kao i popisa i biologiju salmonidnih vrsta riba, koje se uzgajaju u Jugoslaviji, autor je veoma iscrpno razradio materiju o:

- Elementima izgradnje salmonidnih objekata, uzgoja, a posebno kvalitet i kvantitet vode.
- Reprodukciju salmonidnih vrsta, posebno razrađujući značaj razmnožavanja, selekciju i hibridizaciju, te umjetnu oplodnju salmonida.

U poglavlju o inkubatorima detaljno su opisani inkubatorski aparati i ležnice koji se susreću danas, sa oznakom njihovih dimenzija, rasporeda u prostoriji, te rasporeda dovoda i odvoda vode.

Uzgoj mlada razvrstan je u 4 uzgojne faze i to:

- do 3 — 4 tjedna
- od 3 — 4 tjedna do 3 mjeseca starosti
- od 3 — 9 mjeseci starosti
- od 9 mjeseci do navršene jedne godine.

Za svaku uzgojnu fazu, u kratkim crtama opisana je tehnologija uzgoja, što je od posebne koristi za ribogojce. Od posebnog interesa je opisani način i iznijeti podaci o rezultatima postignutim u nekim evropskim zemljama, uzgojem mlada u potocima.

Uzgoj konzumne pastrve obuhvaća tehničke i tehnološke elemente, uz njih su detaljno obrađene kon-

strukcije ribnjaka, opisani su i tipovi bazena: rotacioni, spiralni, prirodni protočni, betonski protočni i dr. te raspored i dimenzije ribnjaka.

Tehnološki elementi detaljno su obrađeni, kao: gustoća nasada ribe u pojedinim uzgojnim fazama, kontrola prirasta, sortiranje, čišćenje ribnjaka, te mortalitet sa tabelarnim pregledom postotka mortaliteta prema raznim autorima i fazama uzgoja.

U poglavlju ishrana, zadržava se najprije na opisu probavnog sistema i fiziologije ishrane. Autor sa mnogo podataka i detalja iznosi proces ishrane, energije i izmjene tvari kod salmonidnih vrsta riba. Uloga bjelančevina, ugljikohidrata, masti mineralnih tvari i vitamina posebno je razrađena, služeći se podacima i iskustvom mnogih autora.

Posebnu pažnju zaslužuje poglavlje umjetne ishrane u kojem sa mnogo autentičnosti autor prilazi i razrađuje problem vrste hrane, citirajući izvore i recepture poznatih autora o mješanoj hrani i svih vrsta peleta. Količine potrebne hrane u ishrani, način hranjenja i uskladištenje hrane je isto obrađeno sa podacima najnovijih dostignuća u ovoj oblasti u svijetu.

Transportom i preradom salmonidnih vrsta riba autor zaokružuje svoj rad, dajući time punu cjelinu obrađenoj materiji iz te oblasti.

Autor prof. dr Mahmud Aganović služeći se i citirajući 263 naslova raznih autora, pomoćne literature, kao i iskustvo svog dugogodišnjeg rada, knjigom »Salmonidne vrste riba i njihov uzgoj« daje veliki doprinos ne samo razvoju ribarske nauke već i neposredno razvoju salmonidnog ribogojstva u Jugoslaviji.

Prof. dr Kiril Apostolski
Prof. dr Boris Ržanić

Prof. dr Mahmud Aganović
pored Pavla Jovičića
predsjednika SRS Jugoslavije

Sjećanja na prof. dr Mahmuda Aganovića

U nekoliko riječi ne može se sažeti životno djelo našeg nedavno preminulog Maše. Njegov doprinos našem društvu će biti i u buduće česta tema na stranicama ovog časopisa i sličnih naučnih publikacija.

Imao sam sreću da trideset i više godina saradujem s njim na najodgovornijim poslovima, ili da se družim u rijetkim prilikama dokolice i odmora. Nicala su prva naša mrijestilišta po njegovim savjetima i nacrtima. Slijedio je marljiv naučni rad i doktorska dizertacija. Njegovi napisi u »Ribarskom listu« i »Ribarstvu Jugoslavije« bili su najdragocjeniji priloz i ihtiologiji kod nas. Njegove knjige, predavanja, kursevi, savjeti i prijedlozi bili su podloga cjelokupnom bosansko-hercegovačkom i jugoslavenskom razvoju slatkovodnog ribarstva u posljednje tri decenije.